ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Нуруллозода Алӣ Нурулло дар мавзуи «Танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.3. Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналхалқии хусусӣ.

Дар шароити рушди иқтисоди бозорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғурта аҳаммияти махсуси назариявӣ ва амалӣ дорад. Бозори суғурта ҳамчун ҷузъи муҳими низоми молиявии кишвар дар ҳифзи манфиатҳои молумулкии шаҳрвандон ва субъектҳои соҳибкорӣ, коҳиш додани хавфҳои иқтисодӣ ва таъмини устувории иқтисоди миллӣ нақши муҳим мебозад. Солҳои охир фаъолияти бозори суғурта тамоюли рушд дошта бошад ҳам, ҳанӯз мушкилоти муайяни ҳуқуқӣ ва амалӣ, аз ҷумла нокифоя будани ҳифзи ҳуқуқи иштирокчиёни бозор, такмили қонунгузорӣ, мутобиқсозии меъёрҳои миллӣ ба стандартҳои байналмилалӣ ва баланд бардоштани сатҳи эътимоди аҳолӣ ба хизматрасониҳои суғуртавӣ боқӣ мондаанд. Дар баробари ин, дар ҳуҷҷатҳои стратегии давлат такмили бозори молиявӣ ва суғурта ҳамчун яке аз самтҳои афзалиятноки рушди иқтисодиёт муайян гардидааст. Аз ин рӯ, омӯзиши ҳамаҷонибаи масъалаҳои танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғурта барои такмили қонунгузорӣ, баланд бардоштани самаранокии фаъолияти субъектҳои суғуртавӣ ва рушди минбаъдаи иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон аҳаммияти муҳим ва мубрам дорад.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он ифода меёбад, ки натиҷаҳо, хулосаҳо ва пешниҳодҳои илмии бадастомада метавонанд барои рушди минбаъдаи таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи ҳуқуқи маданӣ, ҳуқуқи соҳибкорӣ ва танзими ҳуқуқии бозорҳои молиявӣ истифода шаванд. Муаллиф бо таҳлили ҳамаҷонибаи масъалаҳои танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғурта заминаи илмиро барои такмили назарияи ҳуқуқи суғурта ва омӯзиши масъалаҳои марбут ба ҳифзи ҳуқуқу манфиатҳои иштирокчиёни бозор фароҳам овардааст. Дар баробари ин, тавсияҳо ва пешниҳодҳои таҳияшуда метавонанд ҳангоми такмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, баланд бардоштани самаранокии

фаъолияти мақомоти танзимкунанда ва назоратӣ, беҳтар намудани механизми ҳалли баҳсҳои суғуртавӣ ва таъмини ҳифзи ҳуқуқии субъектҳои соҳибкорӣ мавриди истифода қарор гиранд. Натиҷаҳои таҳқиқот инчунин барои фаъолияти амалии мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои суғуртавӣ ва иттиҳодияҳои соҳибкорон аҳаммияти муҳим дошта, метавонанд ба баланд гардидани шаффофият, рақобати солим ва эътимоди ҷомеа ба бозори суғурта мусоидат намоянд. Ҳамзамон, маводи илмии таҳқиқотро дар раванди таълими фанҳои ҳуқуқии муассисаҳои таҳсилоти олӣ, таҳияи дастурҳои таълимӣ, корҳои курсӣ, рисолаҳои хатмӣ ва дигар корҳои илмӣ ба таври васеъ истифода бурдан мумкин аст.

Навгонии илмии диссертатсия дар он зоҳир мегардад, ки бори аввал дар илми ҳуқуқшиносии Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаҳои танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғурта ба таври комплексӣ мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Дар таҳқиқот мафҳум ва хусусиятҳои фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори суғурта муайян гардида, мушкилоти мавҷудаи қонунгузорӣ ва амалияи ҳуқуқтатбиққунӣ ошкор карда шудаанд. Ҳамчунин, зарурати такмили қонунгузории соҳаи суғурта, таҳкими ҳифзи ҳуқуқи иштирокчиёни бозор ва истифодаи таҷрибаи пешқадами давлатҳои хориҷӣ асоснок гардида, як қатор пешниҳодҳои илмӣ ва амалӣ барои рушди минбаъдаи бозори суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шудаанд.

Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки муаллиф масъалаҳои назариявӣ ва амалии танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғуртаро мавриди омӯзиши ҳамаҷониба қарор дода, заминаҳои ҳуқуқии ташаккул ва рушди бозори суғуртаро таҳлил намудааст. Дар раванди таҳқиқот санадҳои меъёрии ҳуқуқии миллӣ, таҷрибаи давлатҳои хориҷӣ ва мавқеи олимони ватаниву хориҷӣ истифода гардидаанд.

Дар баробари дастовардҳои илмии зикршуда, нисбат ба автореферат баъзе мулоҳизаҳои баҳснок низ ҷой доранд, ки онҳо хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши умумии таҳқиқотро коҳиш намедиҳанд. Аз ҷумла, хуб мебуд, ки муаллиф таҷрибаи муқоисавии давлатҳои алоҳидаро доир ба танзими фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғурта васеътар таҳлил менамуд ва баъзе пешниҳодҳои қонунгузориро мушаххастар асоснок месохт.

Дар маҷмӯъ, автореферати диссертатсияи Нуруллозода Алӣ Нурулло дар мавзуи «Танзими ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ дар бозори хизматрасониҳои суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон» кори илмии анҷомёфта ва дорои аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ мебошад.Таҳқиқот ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ буда, метавонад барои рушди илми ҳуқуқшиносӣ ва такмили қонунгузории миллӣ саҳми назаррас гузорад. Бо дарназардошти натиҷаҳои бадастомада, муаллифи диссертатсия сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.3. Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ мебошад.

Муқарриз: номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсенти кафедраи ҳуқуқ ва идораи
давлатии МДТ«Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав» Аминзода А.Х.

Имзои н.и.ҳ., дотсенти Аминзода А.-ро тасдиқ менамоям
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси МДТ
“ДДБ ба номи Носири Хусрав” Исҳоқзода М.М.

16.06.2026

Суроға: 735140,Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Вилояти Хатлон, ш.Бохтар, кучаи Айнӣ, 67
Телефон. (83222) 2-54-81; (83222) 2-48-63
E- mail: bgu-1978@mail.ru